

Indic Knowledge System (IKS)

Question Bank

Semester1

Bharat Shodh Sansthan

Institute of Indic Studies

Gujarat University

Question Bank on IKS

1. IKS નું આખું નામ _____ છે
 - a. ભારતીય જ્ઞાન પ્રણાલી
 - b. ઈરાન નોલેજ સિસ્ટમ
 - c. ઈન્ડિક નોલેજ સિસ્ટમ
 - d. સઘન જ્ઞાન સિસ્ટમ
2. કોઈપણ સિવિલાઈઝેશનલ નોલેજ સિસ્ટમ (CKS) ના પાયાના બિલ્ડીંગ બ્લોક્સ છે
 - a. સત્ય
 - b. ભલાઈ
 - c. સુંદરતા
 - d. ઉપરોક્ત તમામ
3. WKS નો અર્થ થાય છે
 - a. વેસ્ટ નોલેજ સિસ્ટમ
 - b. વેસ્ટર્ન નોલેજ સિસ્ટમ
 - c. વિશ્વ જ્ઞાન સિસ્ટમ
 - d. સંપૂર્ણ જ્ઞાન સિસ્ટમ
4. પશ્ચિમી જ્ઞાન વ્યવસ્થાની મર્યાદાઓ છે
 - a. વિવિધતા
 - b. તેના દૃષ્ટિકોણ અને વિશ્વ દૃષ્ટિકોણમાં અપૂર્ણ
 - c. વ્યાખ્યાઓ અસ્પષ્ટ છે
 - d. ઉપરોક્ત તમામ
5. ઈન્ડિક નોલેજ સિસ્ટમ સત્ય, ભલાઈ અને સુંદરતાને એક શબ્દમાં વ્યાખ્યાયિત કરે છે
 - a. સામયિત્તઆનંદ
 - b. સતયિત્તઆનંદ
 - c. સતયિત્તઅહંકાર
 - d. ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
6. IKS મુજબ આનંદ એટલે _____
 - a. ભૌતિક વિશ્વનો અનુભવ કરો
 - b. આંતરિક આનંદનો અનુભવ કરવો
 - c. સુખનો અનુભવ કરો
 - d. ઉપરોક્ત તમામ
7. IKS મુજબ ચિત્ત એટલે _____
 - a. સત્વમાંથી તમસ તરફ જવું
 - b. રાજસમાંથી સત્વ તરફ પ્રયાણ કરવું
 - c. તમસમાંથી રજસમાંથી સત્વ તરફ જવું
 - d. ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
8. નીચેના માંથી _____ એ સમાજશાસ્ત્રનો મહત્વનો ગ્રંથ છે
 - a. નાટ્યશાસ્ત્ર _
 - b. અર્થ શાસ્ત્ર
 - c. ધર્મ શાસ્ત્ર
 - d. ઉપરોક્ત માંથી એક પણ નહી
9. ભારત ની સંસ્કૃતિ _____ કેન્દ્રિત સંસ્કૃતિ છે
 - a. સાધન

- b. જ્ઞાન
c. યોગ
d. વિજ્ઞાન
10. પ્રાચીન હસ્તપ્રતોનો વિશ્વનો સૌથી મોટો સંગ્રહ _____ માં છે
a. ભારત
b. યૂએસએ
c. જર્મની
d. ઈંગ્લેન્ડ
11. _____ એ વિશ્વના સૌથી મોટા મહાકાવ્યોમાંનું એક છે
a. રામાયણ
b. મહાભારત
c. કુમારસંભવ
d. મણિમેખલા
12. _____ એ શ્રોત્રિયોને "જીવંત પુસ્તકાલયો" તરીકે ઓળખાવે છે.
a. મેક્યુલ
b. મેક્સ પ્લેન્ક
c. મેક્સ મુલર
d. ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
13. વેદનો અર્થ થાય છે _____
a. અસ્તિત્વની સમજ
b. જાણવા માટેનું
c. જાણવું
d. ઉપરોક્ત તમામ
14. વેદ શબ્દ સંસ્કૃત ધતુ _____ પરથી ઉતરી આવ્યો છે.
a. વિધ
b. વિદ
c. વિધ્યા
d. વદ
15. વેદ _____ દ્વારા સંકલિત કરવામાં આવે છે
a. ઋષિ ગૌતમ
b. ઋષિ કનાદ
c. ઋષિ ભારદ્વાજ
d. ઋષિ વેદ વ્યાસ
16. ધનુર્વેદ _____ નો ઉપવેદ છે
a. યજુર્વેદ
b. ઋગ્વેદ
c. સામવેદ
d. અથર્વવેદ
17. યજુર્વેદના જ્ઞાતા _____ તરીકે ઓળખાય છે
a. હોત્ર
b. અધવર્થુ

- c. મહર્ષિ
d. ઉપરોક્ત તમામ
18. ગાંધર્વ વેદ _____ નો ઉપવેદ છે
a. યજુર્વેદ
b. ઋગ્વેદ
c. સામવેદ
d. અથર્વવેદ
19. ઋગ્વેદના જ્ઞાતા _____ તરીકે ઓળખાય છે
a. હોત્ર
b. અધવર્યુ
c. મહર્ષિ
d. ઉપરોક્ત તમામ
20. વેદાંગ _____ છે
a. 2
b. 4
c. 6
d. 5
21. નીચેનામાંથી જે વેદાંગ નથી તે છે _____
a. કલ્પ
b. યુક્તિ
c. વ્યાકરણ
d. જ્યોતિષ
22. મુખ્ય ચાર વેદ કયા છે ?
a. ઋગ્વેદ, યજુર્વેદ, સામવેદ, અથર્વવેદ
b. ઋગ્વેદ, યજુર્વેદ, ધનુર્વેદ, અથર્વવેદ
c. ઋગ્વેદ, યજુર્વેદ, સામવેદ, આયુર્વેદ
d. ઋગ્વેદ, યજુર્વેદ, ગાંધર્વવેદ, અથર્વવેદ
23. પ્રાચીન ભારતીય જ્ઞાન _____ દ્વારા સચવાયુ છે.
a. ગુરુ શિષ્ય પરમ્પરા
b. મંદિરો પર શિલાલેખો
c. હસ્તપ્રતો
d. ઉપરોક્ત તમામ
24. ચતુર્દશ વિદ્યાઓમાં _____ નો સમાવેશ થાય છે
a. વેદ
b. વેદાંગ
c. ઉપાંગ
d. ઉપરોક્ત તમામ
25. ઉપાંગ _____ છે
a. ઇતિહાસ અને પુરાણ
b. ધર્મશાસ્ત્ર
c. ન્યાય અને મીમાંસા
d. ઉપરોક્ત તમામ
26. પુરુષાર્થ _____ છે
a. 3

- b. 5
c. **4**
d. 2
27. કલા _____ છે
a. 55
b. **64**
c. 33
d. 20
28. યુક્તિકલ્પતરુ એ _____ માટે પ્રાચીન લખાણ છે
a. આર્કિટેક્ચર
b. યંત્ર
c. મંત્ર
d. **નૌકા નિર્માણ**
29. દર્શન _____ છે
a. 4
b. 5
c. **6**
d. 7
30. _____ દર્શનો તર્કશાસ્ત્ર અને જ્ઞાનશાસ્ત્ર સાથે સંબંધિત છે
a. ન્યાય અને વૈશેષિક
b. ન્યાય અને મિયામસા
c. વૈશેષિક અને સાંખ્ય
d. વૈશેષિક અને યોગ
31. _____ દર્શન સ્વાસ્થ્ય સાથે સંબંધિત છે
a. ન્યાય
b. સાંખ્ય
c. વૈશેષિક
d. **યોગ**
32. રસરત્નાકર એ _____ સાથે સંબંધિત લખાણ છે
a. રસાયણશાસ્ત્ર
b. વનસ્પતિશાસ્ત્ર
c. ગણિતશાસ્ત્ર
d. ભૌતિકશાસ્ત્ર
33. અમરકોશ એ _____ માટેનું પુસ્તક છે
a. રસાયણ
b. **ભાષાશાસ્ત્ર**
c. ખગોળશાસ્ત્ર
d. આરોગ્ય
34. જોડકા જોડો
a) મનુ સ્મૃતિ - પબ્લિક એડમિનિસ્ટ્રેશન
b) છંદ શાસ્ત્ર - કાવ્યના માપ સંબંધી નિયમો
c) અષ્ટાધ્યાયી - ભાષાકીય
d) સમરાંગણ સૂત્રધારા - સ્થાપત્ય
- a. a- c, bd, c- a, d -c
b. **a-a, b-b, c-c, d-d**

- c. a-d, b-c, c-b, d-b
d. a-b, b-a, c-d, d-a
35. નીચેનામાંથી જે સ્થાપત્ય સંબંધિત શાસ્ત્ર નથી
a. કાશ્યપ શિલ્પ શાસ્ત્ર
b. માયામાતા
c. માનસરા
d. નારદ સૂક્ત
36. નીચેનામાંથી કયું અલગ છે ?
a. સુલ્ભ સૂત્ર
b. અષ્ટાંગ-હૃદય
c. બૃહત સંહિતા
d. સૂર્ય સિદ્ધાંત
37. શ્રુતિનો અર્થ _____ છે
a. જે સાંભળ્યું છે
b. જે જોવા મળે છે
c. જે અનુભવાય છે
d. ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
38. _____ એ સૌથી જૂનો, સૌથી મોટો અને મુખ્ય વેદ છે
a. ઋગ્વેદ
b. યજુર્વેદ
c. સામવેદ
d. અથર્વવેદ
39. વેદ 3 સ્થિતિઓમાં વ્યક્ત થાય છે
a. ગદ્ય
b. શ્લોક
c. ગીત
d. ઉપરોક્ત તમામ
40. _____ ને ભારતીય શાસ્ત્રીય સંગીતના મૂળ તરીકે ગણી શકાય
a. અથર્વવેદ
b. ઋગ્વેદ
c. સામવેદ
d. યજુર્વેદ
41. અથર્વવેદનો મુખ્ય ભાગ _____ સાથે જોડાયેલો છે
a. ઇમારત નું બાંધકામ
b. વેપાર અને વાણિજ્ય
c. રોગ અને તેનો ઇલાજ
d. ઉપરોક્ત તમામ
42. દરેક વેદમાં _____ નો સમાવેશ થાય છે.
a. સંહિતા
b. બ્રાહ્મણ ગ્રંથ
c. આરણ્યક
d. ઉપરોક્ત તમામ

43. _____ પ્રકૃતિ અને બ્રહ્માંડના તત્ત્વોની પ્રશંસા કરતા વિવિધ મંત્રો સમજાવે છે
- ઋગ્વેદ
 - અથર્વવેદ
 - યજુર્વેદ
 - સામવેદ
44. _____ વિવિધ મંત્રોમાં પ્રકૃતિ અને બ્રહ્માંડની પૂજા કરવાની વિવિધ પ્રક્રિયાઓ સમજાવે છે
- ઋગ્વેદ
 - અથર્વવેદ
 - યજુર્વેદ
 - સામવેદ
45. પાઠની સરળતા માટે _____ અન્ય વેદોને સંગીત આધારિત ગાવાની પદ્ધતિ સૂચવે છે.
- ઋગ્વેદ
 - અથર્વવેદ
 - યજુર્વેદ
 - સામવેદ
46. _____ એ સ્થિર મન અને રોજિંદા જીવનની પ્રવૃત્તિઓ માટે નિયમ સુયોજિત કરે છે
- ઋગ્વેદ
 - અથર્વવેદ
 - યજુર્વેદ
 - સામવેદ
47. _____ વેદના મંત્રો પર ભાષ્યો ધરાવે છે
- બ્રાહ્મણ ગ્રંથો
 - ઉપનિષદ
 - વેદાંગ
 - આરણ્યક ગ્રંથો
48. _____ ને બ્રાહ્મણ અને ઉપનિષદ વચ્ચેના સેતુ તરીકે ગણવામાં આવે છે
- આરણ્યક ગ્રંથો
 - ઉપવેદ
 - ઉપનિષદ
 - ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
49. _____ આપણામાંના દરેક જનો સામનો કરે છે તેવી જીવનની સમસ્યાઓમાં કેવો વ્યવહાર કરવો તે સૂચવે છે
- આરણ્યક
 - ઉપવેદ
 - ઉપનિષદ
 - બ્રાહ્મણ
50. કુલ _____ ઉપનિષદો છે
- 107
 - 108
 - 106
 - 18
51. ઋગ્વેદમાં _____ ઉપનિષદો છે
- 10
 - 16

- c. 31
d. 51
52. યજુર્વેદમાં _____ ઉપનિષદો છે
- a. 10
b. 16
c. 31
d. 51
53. સામવેદમાં _____ ઉપનિષદો છે
- a. 10
b. 16
c. 31
d. 51
54. અથર્વવેદમાં _____ ઉપનિષદો છે
- a. 10
b. 16
c. 31
d. 51
55. વેદાંગમાં ઉચ્ચારણનું વિજ્ઞાન _____ તરીકે ઓળખાય છે
- a. શિક્ષા
b. વ્યાકરણ
c. નિરુક્ત
d. કલ્પ
56. વેદાંગમાં વ્યાકરણના નિયમો _____ તરીકે ઓળખાય છે
- a. શિક્ષા
b. વ્યાકરણ
c. નિરુક્ત
d. કલ્પ
57. વેદાંગમાં વ્યુત્પત્તિશાસ્ત્રનું લખાણ _____ તરીકે ઓળખાય છે
- a. શિક્ષા
b. વ્યાકરણ
c. નિરુક્ત
d. કલ્પ
58. વેદાંગમાં _____ ને એક રોજીંદી માર્ગદર્શિકા તરીકે ગણી શકાય જે જીવનના તમામ પાસાઓને લગતી સૂચનાઓ અને દિશાઓ પ્રદાન કરે છે.
- a. શિક્ષા
b. વ્યાકરણ
c. જ્યોતિષ
d. કલ્પ
59. તારાઓ અને ગ્રહોની ગતિના જ્ઞાનને વેદાંગમાં _____ કહેવાય છે
- a. શિક્ષા
b. વ્યાકરણ
c. જ્યોતિષ
d. કલ્પ
60. ભારતીય તત્ત્વ જ્ઞાનને _____ પ્રણાલીઓમાં વર્ગીકૃત કરી શકાય છે
- a. વૈદિક
b. અવૈદિક

- c. બંને a અને b
d. એક પણ નહીં
61. _____ સાંખ્ય દર્શનના લેખક છે
a. કપિલ
b. ગૌતમ
c. કણાદ
d. વ્યાસ
62. યોગ દર્શન _____ દ્વારા સ્થાપિત
a. કપિલ
b. ગૌતમ
c. પતંજલિ
d. કણાદ
63. ન્યાય શાસ્ત્ર _____ દ્વારા વિકસિત
a. ગૌતમ
b. કણાદ
c. કપિલ
d. પતંજલિ
64. વૈશેષિક દર્શન _____ દ્વારા સૂચવવામાં આવ્યું હતું
a. ગૌતમ
b. કણાદ
c. કપિલ
d. પતંજલિ
65. દ્વારા પૂર્વા મીમાંસાની સ્થાપના કરવામાં આવી હતી
a. ગૌતમ
b. વ્યાસ
c. જૈમિની
d. શંકરાચાર્ય
66. ઉત્તર મીમાંસાને _____ તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે
a. વેદાંત
b. ઉપવેદ
c. મીમાંસા સૂત્ર
d. ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
67. _____ અદ્વૈત વેદાંતના સ્થાપક હતા
a. શંકરાચાર્ય
b. માધવાચાર્ય
c. રામાનુજ
d. જૈમિની
68. વિશિષ્ટ દ્વૈત વેદાંતના સ્થાપક _____ હતા
a. શંકરાચાર્ય
b. માધવાચાર્ય
c. રામાનુજ
d. જૈમિની

69. _____ દ્વૈત વેદાંતના સ્થાપક હતા
- શંકરાચાર્ય
 - માધવાચાર્ય
 - રામાનુજ
 - જૈમિની
70. _____ અવૈદિક દર્શન છે.
- ચાર્વાક
 - જૈન
 - બુદ્ધ
 - ઉપરોક્ત તમામ
71. _____ વિચાર ભૌતિકવાદના ગુણને મહત્વ આપે છે
- ચાર્વાક
 - જૈન
 - બુદ્ધ
 - અદ્વૈત
72. _____ વિચારો વ્યક્તિના દુઃખને સમાપ્ત કરવાના માધ્યમો પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે
- ચાર્વાક
 - જૈન
 - બુદ્ધ
 - અદ્વૈત
73. _____ દર્શન વૈદિક ફિલોસોફીની ઘણી વિભાવનાઓ સાથે સુસંગત છે .
- ચાર્વાક
 - જૈન
 - બુદ્ધ
 - ઉપરોક્ત એક પણ નહીં
74. _____ દર્શનનો અભિગમ એ "વાસ્તવિકતા" નું માન્ય જ્ઞાન છે
- સાંખ્ય - યોગ
 - ન્યાય - વૈશેષિક
 - મીમાંસા - વેદાંત
 - ઉપરોક્ત તમામ
75. _____ દર્શનનો અભિગમ "દ્રવ્ય" અને તેની "ભૂમિકા" ના ગુણધર્મોને સમજવાનો છે.
- સાંખ્ય - યોગ
 - ન્યાય - વૈશેષિક
 - મીમાંસા - વેદાંત
 - ઉપરોક્ત તમામ
76. ઉત્તર મીમાંસા _____ તરીકે પણ ઓળખાય છે
- સાંખ્ય
 - ન્યાય
 - વેદાંત
 - ઉપરોક્ત તમામ
77. નીચેનામાંથી _____ ઉપનિષદ એ ઋગ્વેદનો મુખ્ય ઉપનિષદ છે
- ઐતરેય

- b. તૈત્તિરીય
c. છાંદોગ્ય
d. માંડુક્યા
78. નીચેનામાંથી _____ ઉપનિષદ એ યજુર્વેદનો મુખ્ય ઉપનિષદ છે
a. ચૈતરેય
b. તૈત્તિરીય
c. છાંદોગ્ય
d. માંડુક્યા
79. નીચેનામાંથી _____ ઉપનિષદ એ સામવેદનો મુખ્ય ઉપનિષદ છે
a. ચૈતરેય
b. તૈત્તિરીય
c. છાંદોગ્ય
d. માંડુક્યા
80. નીચેનામાંથી _____ ઉપનિષદ એ અથર્વવેદનો મુખ્ય ઉપનિષદ છે
a. ચૈતરેય
b. તૈત્તિરીય
c. છાંદોગ્ય
d. માંડુક્યા
81. 4 વેદમાં 4 મહાવાક્ય છે, તત્ત્વમ્ અસિ _____ નું મહાવાક્ય છે
a. ઋગ્વેદ
b. યજુર્વેદ
c. અથર્વવેદ
d. સામવેદ
82. 4 વેદમાં 4 મહાવાક્ય છે, પ્રજાનં બ્રહ્મ એ _____ નું મહાવાક્ય છે
a. ઋગ્વેદ
b. યજુર્વેદ
c. અથર્વવેદ
d. સામવેદ
83. 4 વેદમાં 4 મહાવાક્ય છે, અહં બ્રહ્માસ્મિ _____ નું મહાવાક્ય છે
a. ઋગ્વેદ
b. યજુર્વેદ
c. અથર્વવેદ
d. સામવેદ
84. 4 વેદમાં 4 મહાવાક્ય છે, અયમ આત્મ બ્રહ્મ _____ નું મહાવાક્ય છે
a. ઋગ્વેદ
b. યજુર્વેદ
c. અથર્વવેદ
d. સામવેદ
85. _____ સ્મૃતિ ગ્રંથો અને _____ મુખ્ય પુરાણો છે.
a. 17, 18
b. 14, 18
c. **18, 18**
d. 108, 18

86. _____-વિજ્ઞાનની વિવિધ શાખાઓમાં સ્થાપિત સિદ્ધાંતોનો સંગ્રહ છે.
- સિદ્ધાંતગ્રંથ
 - વેદાંગ
 - ઉપનિષદ
 - આરણ્યક ગ્રંથ
87. ખગોળશાસ્ત્ર અને ગણિતના ક્ષેત્ર સાથે સંબંધિત _____ સિદ્ધાંતો છે
- 12
 - 18**
 - 8
 - 10
88. ઋષિ ભારદ્વાજ _____ ના પિતા તરીકે જાણીતા હતા
- યંત્ર શાસ્ત્ર
 - નૌકા સંસ્થા
 - ભાષા રાષ્ટ્ર
 - નાટ્ય શાસ્ત્ર
89. વૈમાનિક શાસ્ત્ર એ _____ ગ્રંથનો ભાગ છે
- યુક્તકલ્પતરુ
 - રસેન્દ્રમંગલમ
 - યંત્રસર્વસ્વ
 - ભાસ્કરાચાર્ય
90. _____ એ પબ્લીક એડમીનીસ્ટ્રેશન પરનું મુખ્ય લખાણ છે
- અર્થશાસ્ત્ર
 - સિદ્ધાંત શિરોમણી
 - ન્યાય સિદ્ધાંત
 - માનસરા
91. મેટલ ટેકનોલોજી પર _____ એ મુખ્ય લખાણ છે
- રસરત્નશાળા
 - રસરત્નસમુચ્ચ**
 - માનસરા
 - આર્યભટ્ટીય
92. _____ એ કૃષિ પરનું મુખ્ય લખાણ છે
- કૃષિ વિજ્ઞાન
 - કૃષિ પરાશર**
 - કૃષિ વેદ
 - ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
93. _____ એ ભારતીય જ્યોતિષવિજ્ઞાન અને કેલેન્ડર સીસ્ટમની કરોડરજ્જુ સમાન છે.
- સિદ્ધાંત
 - પંચાંગ**
 - અમરકોશ
 - અર્થશાસ્ત્ર
94. જે સત્ય વેદ અને ઉપનિષદોમાં મંત્રો દ્વારા કહેવામાં આવ્યું છે, તે જ સત્ય _____ માં પરંપરાગત વાર્તાઓ દ્વારા કહેવામાં આવ્યું
- ઉપનિષદ

- b. પુરાણ
c. ઉપવેદ
d. ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
95. સંસ્કૃત એ _____ ભાષા છે
a. યોગ્ય માળખું ધરાવતી
b. સચોટ
c. પરિષ્કૃત
d. ઉપરોક્ત તમામ
96. સંસ્કૃત ભાષામાં વર્ગીય અને અવર્ગીય તેમ બે પ્રકારના _____ છે
a. સ્વર
b. વ્યંજન
c. વિભક્તિ
d. માત્રા
97. જેમણે 2 ના વર્ગમૂળની નિકટતા અને પાયથાગોરિયન પ્રમેયના સંસ્કરણનું નિવેદન આપ્યું હતું
a. બૌદ્ધાયન
b. કાત્યાયન
c. શલ્યા
d. ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
98. દ્વિસંગી અંક પદ્ધતિનો સિક્કાંત, એરીથમેટીક ટ્રાયંગલનો સિક્કાંત _____ એ આપ્યો.
a. બૌદ્ધાયન
b. પિંગળ
c. શલ્યા
d. ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
99. ચંદ્રગ્રહણ અને સૂર્યગ્રહણ, પૃથ્વીનું તેની ધરી પર પરિભ્રમણ, ચંદ્ર દ્વારા પ્રકાશનું પ્રતિબિંબ વગેરેની થીયરી કોણે આપી હતી?
a. બૌદ્ધાયન
b. કાત્યાયન
c. આર્યભટ્ટ
d. શલ્યા
100. _____ પ્રાચીન ભારતના પ્રખ્યાત ગણિતશાસ્ત્રીઓ છે
a. વરાહ મિહિર
b. બ્રહ્મગુપ્ત
c. શ્રીધર
d. ઉપરોક્ત તમામ
101. સુલ્બ સૂત્રના લેખકો _____ છે
a. અપસ્તંભ
b. કાત્યાયન
c. માનવ
d. ઉપરોક્ત તમામ
102. ગણિત માટે જાણીતી સૌથી જૂની હસ્તપ્રત _____ ની છે, જે પાકિસ્તાનમાં મળી આવી હતી
a. બખશાલી
b. મિહિરા

- c. ભાનુશાલી
d. ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
103. સુલ્ભ સૂત્રનું સહુથી જટિલ પાસું તે _____ ના પ્રકારો અને રચના છે
- a. ચીતી
b. આકૃતિ
c. વૃત્તિ
d. ઉપરોક્ત તમામ
104. પ્રાચીન સમયમાં અગ્નિની વેદીઓ _____ તરીકે ઓળખાતી હતી
- a. આકૃતિ
b. ચીતી
c. વૃત્તિ
d. ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
105. _____ એ વિવિધ ચીતીની રચના માટે ખૂબ જ સ્પષ્ટ માર્ગદર્શિકા પ્રદાન કરી છે
- a. સુલ્ભ સૂત્ર
b. આર્યભટ્ટીય
c. સૂર્ય સિદ્ધાંત
d. ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
106. _____ સૂત્રો એ યજ્ઞ કરવા માટેના નિયમો છે.
- a. સિદ્ધાંત
b. શ્રૌત
c. સુલ્ભ
d. ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
107. સુલ્ભ સૂત્ર મુજબ માપનનું મૂળભૂત વૈદિક એકમ _____ છે
- a. અંગુલા
b. સ્તૂપી
c. મીટર
d. ઉપરોક્ત માથી એક પણ નહી
108. જીવન સાથે સંકળાયેલ બાબતો _____ નંબર સિસ્ટમમાં જોવા મળે છે
- a. કટપયાદિ સાંખ્ય
b. આર્યભટ્ટીય
c. ભુત સંખ્યા
d. ઉપરોક્ત તમામ
109. _____ નંબર સિસ્ટમ સંસ્કૃત મૂળાક્ષરોના અક્ષરો પર આધારિત છે
- a. કટપયાદિ સાંખ્ય
b. આર્યભટ્ટીય
c. ભુત સંખ્યા
d. ઉપરોક્ત તમામ
110. _____ શૂન્ય દર્શાવવા માટે "શૂન્ય" શબ્દની ઔપચારિક વ્યાખ્યા રજૂ કરે છે.
- a. આગમ શાસ્ત્ર
b. છંદ શાસ્ત્ર
c. પંચતંત્ર
d. ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ

111. _____ એ ભારતમાં ખગોળશાસ્ત્ર પર ખૂબ જાણીતું પ્રથમ લખાણ છે.
- સિદ્ધાંત
 - પંચરત્ન
 - આર્યભટ્ટીય
 - રસેન્દ્રમાલિકા
112. શુક્લ પક્ષ _____ થી ગણવામાં આવે છે
- અમાસ થી પૂર્ણિમા
 - પૂર્ણિમા થી અમાસ
 - એકમ થી અમાસ
 - એકમ થી પુર્ણિમા
113. કૃષ્ણ પક્ષ _____ થી ગણવામાં આવે છે
- અમાસ થી પૂર્ણિમા
 - પૂર્ણિમા થી અમાસ
 - એકમ થી અમાસ
 - એકમ થી પુર્ણિમા
114. ઇન્ડિક સિસ્ટમમાં, રાશિચક્ર વર્તુળને 27 સમાન વિભાગોમાં વહેંચવામાં આવે છે, જેને _____ તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
- ગ્રહ
 - નક્ષત્ર
 - તારા
 - b અને c
115. આર્યભટ્ટીય ભાષ્ય _____ દ્વારા લખવામાં આવ્યું હતું
- માનવ
 - આપ્તસ્તંભ
 - નીલકંઠ સોમયાજી
 - મિહિરા
116. પ્રાચીન ભારતમાં ખગોળશાસ્ત્રના સાધનોમાં પાણીની ઘડિયાળ _____ તરીકે ઓળખાય છે
- ઘટી યંત્ર
 - સંકુ
 - ગોલા યંત્ર
 - કપાલ યંત્ર
117. પંચ સિદ્ધાંતિકા _____ દ્વારા લખાયેલ
- આર્યભટ્ટ
 - બ્રહ્મગુપ્તા
 - વરાહ મિહિર
 - લલ્લા
118. શિવ પુરાણમાં _____ માનવ શરીર રચના વિશે વિગતવાર વર્ણન કરે છે.
- ઉમા સંહિતા
 - રુદ્ર સંહિતા
 - વ્યાવિયા સંહિતા
 - કોટિ રુદ્ર સંહિતા
119. છોડના કોષનું માળખું, ફોટો સંશ્લેષણની પ્રક્રિયા, વનસ્પતિ વર્ગીકરણ _____ માં વર્ણવેલ છે

- a. વૃક્ષા આયુર્વેદ
b. ગવ્ય આયુર્વેદ
c. મંત્ર સર્વસ્વ
d. પંચતંત્ર
120. _____ ધાતુઓના નિષ્કર્ષણ, શુદ્ધિકરણ, મિશ્રિત અને ઉપયોગ વગેરેને વ્યાખ્યાયિત કરે છે.
a. ધાતુશાસ્ત્ર
b. રસાયણ ટેકનોલોજી
c. યંત્ર ટેકનોલોજી
d. ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
121. _____ યુગની સંસ્કૃતિ હડપ્પન સંસ્કૃતિ તરીકે પણ ઓળખાય છે
a. લોહ
b. કાંસ્ય
c. પાષાણ
d. ઉપરોક્ત તમામ
122. પ્રખ્યાત દમાસ્કસ તલવારો _____ માંથી બનાવવામાં આવી હતી
a. ઝીંક
b. રસ્ટ ફી આયર્ન
c. વુદ્ઝ સ્ટીલ
d. ઉપરોક્ત તમામ
123. વુદ્ઝ સ્ટીલનું ઉત્પાદન આશરે 300 બીસીઈથી _____ ભારતમાં થતું હતું.
a. ઉત્તર
b. પૂર્વ
c. પશ્ચિમ
d. દક્ષિણ
124. પ્રાચીન ભારતમાં સોફ્ટ આયર્ન _____ તરીકે ઓળખાતું હતું
a. કાન્ત લોહ
b. તીક્ષ્ણ લોહ
c. વન્ડર મેટલ
d. ઉપરોક્ત તમામ
125. _____ ખૂબ જ જાણીતા રસાયણશાસ્ત્રી હતા
a. નાગાર્જુન
b. મિહિરા
c. આર્યભટ્ટ
d. માનવ
126. _____ ગ્રંથ રાસાયણિક પદાર્થો અને તેમની ક્રિયા-પ્રતિક્રિયાઓની ચર્ચા કરે છે
a. આર્યભટ્ટીય
b. પંચસિદ્ધાંતિકા
c. રસમાલિકા
d. રસશાસ્ત્ર
127. _____ અમૃત ધાતુ અથવા અમર ધાતુ તરીકે ઓળખાતો હતો.
a. પારો
b. લોખંડ

- c. ડાયમંડ
d. ઝીંક
128. _____ નો ઉપયોગ ધાતુઓના નિષ્કર્ષણ માટે કરવામાં આવતો હતો, જેમાં બે કિનારવાળા પાત્રોનો સમાવેશ થતો હતો, જેમાં ધાતુ ઉપરાંત ચારકોલથી ભરેલા વાસણો ઉપર ઉપરથી અગ્નિ અને સાઇડ બ્લોઅરનો ઉપયોગ થતો હશે.
- a. મુસા યંત્ર
b. કોષ્ટી યંત્ર
c. સ્વેદાની યંત્ર
d. ડોલા યંત્ર
129. _____ એટલે પ્રાચીન ભારતમાં બાફવા માટે વપરાતું મોટું માટીનું વાસણ.
- a. મુસા યંત્ર
b. કોષ્ટી યંત્ર
c. સ્વેદાની યંત્ર
d. ડોલા યંત્ર
130. સલ્ફર અને અન્ય પદાર્થોના ધૂપ સાથે સોનાના પાંદડા અથવા ચાંદીના વરખને ધૂપ આપવા માટે વપરાય છે .
- a. મુસા યંત્ર
b. કોષ્ટી યંત્ર
c. ધૂપ યંત્ર
d. ડોલા યંત્ર
131. બાંધકામમાં ઘરો અને મંદિરોની છત અને દિવાલો પર લગાડવા માટે ની સામગ્રી તૈયાર કરવા માટેની રીત જેવી અનેક રીતોનો ઉલ્લેખ _____ માં મળે છે.
- a. બૃહત સંહિતા
b. રસમાલિકા
c. રસેન્દ્રરત્ન
d. ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
132. _____ ની ખાણ પરના અભ્યાસો પ્રાચીન ભારતમાં ઝીંકના ખાણકામ માટે સમૃદ્ધ આંતરદૃષ્ટિ પ્રદાન કરે છે
- a. દરિબા
b. ઝાવર
c. ચિત્રદુર્ગ
d. ખેત્રી
133. પ્રાચીન ભારતીયોએ _____ ઉત્પાદન માટે ડાઉનવર્ડ ડ્રિફ્ટ રિડક્શન ડિસ્ટિલેશન પ્રક્રિયાની નવી તકનીક અપનાવી હતી
- a. કોપર
b. લોખંડ
c. સોનું
d. ઝીંક
134. _____ ભારતના વિવિધ પ્રદેશોમાં ઉત્પાદિત આયર્ન-કાર્બન એલોયના સંબંધિત ગુણધર્મોનો ઉલ્લેખ કરે છે
- a. બૃહત સંહિતા
b. રસમાલિકા
c. રસેન્દ્રરત્ન
d. યુક્તિકલ્પતરુ

135. સ્થાપત્યમાં _____ નો સમાવેશ થાય છે
- આર્કિટેકચર અને પ્લાનિંગ
 - આર્કિટેકચર અને ડિઝાઇનિંગ
 - આયોજન અને અમલ
 - ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
136. _____ એ એક આયોજિત શહેર હતું જેમાં સામાન્ય રીતે મુખ્ય દિશાઓ શેરીઓ લક્ષી હતી.
- લોથલ
 - રાખીગઢી
 - હડપ્પા
 - ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
137. _____ દ્વારા ભારતના સ્થાપત્ય વારસાને પુરાતત્વીય ખોદકામ પરથી સમજી શકાય છે. જે નગર આયોજન અને મોટી સંખ્યામાં સ્મારકો દ્વારા જાળવવાનું કાર્ય કરે છે.
- આર્કિટેકચર સોસાયટી ઓફ ઈન્ડિયા
 - ભારતીય પુરાતત્વ સર્વેક્ષણ
 - મોન્યુમેન્ટ સોસાયટી ઓફ ઈન્ડિયા
 - બંને b અને c
138. _____ એ પ્રાચીન ભારતના સુવિકસિત નગરો છે
- લોથલ
 - મોહેજો-દરો
 - ધોળાવીરા
 - ઉપરોક્ત તમામ
139. _____ એ તમિલનાડુની કાવેરી નદી પર સ્થિત વિશ્વનો સૌથી જૂનો જીવંત બંધ છે
- ગ્રાન્ડ એનિકટ
 - કત્તીનાહ ડેમ
 - કોર્નાલ્વો ડેમ
 - ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
140. _____ એ આર્કિટેકચર અને પ્લાનિંગ સંબંધિત જ્ઞાન છે.
- ચતુર્દસા વિદ્યા
 - વાસ્તુ વિદ્યા
 - સ્થપત્ય વિદ્યા
 - ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
141. વાસ્તુશાસ્ત્રમાં _____ ની ચર્ચા કરવામાં આવી છે
- ટાઉન પ્લાનિંગ
 - મંદિર આર્કિટેકચર
 - સિવિલ આર્કિટેકચર
 - ઉપરોક્ત તમામ
142. વાસ્તુશાસ્ત્ર _____ ની માહિતી પ્રદાન કરે છે.
- બાંધકામ માટે ક્રમ
 - બાંધકામની પવિત્રતાની જરૂર
 - ભૌમિતિક ગોઠવણી, ભૌમિતિક પેટર્ન, લય અને સમપ્રમાણતાનો ઉપયોગ કરીને પ્રકૃતિ અને બ્રહ્માંડ સાથે આર્કિટેકચરનું એકીકરણ
 - ઉપરોક્ત તમામ

143. _____ એ આર્કિટેક્ચર અને આઇકોનોગ્રાફી પરનો ગ્રંથ છે.
- કાશ્યપ શિલ્પ શાસ્ત્ર
 - નારદ શિલ્પ શાસ્ત્ર
 - વિશ્વકર્મા પ્રકાશ
 - માનસરા
144. _____ ગ્રંથમાં સામાન્ય રસ્તાઓ, પાણીના સ્ત્રોતો, ગામ અને નગર આયોજન વિશે ચર્ચા કરવામાં આવી છે.
- કાશ્યપ શિલ્પ શાસ્ત્ર
 - નારદ શિલ્પ શાસ્ત્ર
 - વિશ્વકર્મા પ્રકાશ
 - માનસરા
145. _____ ગ્રંથમાં વાસ્તુ પરીક્ષામાં નિયુક્ત કરવા માટેની જગ્યાઓ, હ્યુમન રીસોર્સ અને સામગ્રીના અભિગમની ચર્ચા કરવામાં આવી છે.
- કાશ્યપ શિલ્પ
 - નારદ શિલ્પ શાસ્ત્ર
 - વિશ્વકર્મા પ્રકાશ
 - માનસરા
146. _____ ગ્રંથમાં માપન પદ્ધતિ, આર્કિટેક્ચરનું વર્ગીકરણ, ગ્રાઉન્ડ પ્લાન વગેરેની ચર્ચા કરવામાં આવી છે.
- કાશ્યપ શિલ્પ
 - નારદ શિલ્પશાસ્ત્ર
 - વિશ્વકર્મા પ્રકાશ
 - માનસરા
147. સ્થાપત્ય કલામાં ઓછી ગીચતા સાથે 90 ડિગ્રી પર એકબીજાને પાર કરતી શેરીઓનો સમાંતર સમૂહ _____ તરીકે ઓળખાય છે.
- ઇંડકા
 - સ્વસ્તિક
 - પદ્મકા
 - પ્રસ્તારા
148. સ્થાપત્ય કલામાં સ્વસ્તિક આકારની ડિઝાઇન: કેન્દ્રમાં મંદિર; 8 દરવાજા તે _____ તરીકે ઓળખાય છે
- ઇંડકા
 - સ્વસ્તિક
 - પદ્મકા
 - પ્રસ્તારા
149. સ્થાપત્ય કલામાં ચેસબોર્ડ જેવા રસ્તાઓની સીસ્ટમ જે 4,9 અથવા 16 વોર્ડમાં વિભાજિત હોય છે તે _____ તરીકે ઓળખાય છે.
- સ્વસ્તિક
 - પદ્મકા
 - પ્રસ્તારા
 - ઇંડકા
150. સ્થાપત્યમાં દરિયા કિનારા માટે શ્રેષ્ઠ ડિઝાઇન એટલે ધનુષ્ય જેવું અર્ધ-ગોળાકાર માળખું જે _____ તરીકે ઓળખાય છે.

- a. સ્વસ્તિક
- b. પદ્મકા
- c. કર્મુકા
- d. દંડકા

151. સ્થાપત્યના સંદર્ભમાં સાઇટના વિભાજનના _____ પ્રકારમાં 64 ચોરસ સંખ્યા છે.

- a. પીઠા
- b. માંડુકા
- c. આસન
- d. સકલા

152. વાસ્તુમાં વિગતવાર આયોજન અને આર્કિટેક્ચરલ પાસાઓને _____ ભાગમાં વર્ગીકૃત કરી સમજી શકાય છે.

- a. 9
- b. 10
- c. 8
- d. 4

153. વાસ્તુ શાસ્ત્ર બિલ્ડિંગ અથવા કોઈપણ ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચરમાં યજમાનની કેટલીક વિશેષતાઓ પર આધાર રાખે છે, જેમ કે

- a. જન્માક્ષર
- b. વ્યવસાય
- c. વર્ણ
- d. ઉપરોક્ત તમામ

154. _____ મુજબ ચાર પ્રકારના શિલ્પી(ટેકનિશિયન) ઇમારત પર કામ કરે છે.

- a. માયામાતા
- b. નારદ સ્થાપત્ય સુક્ત
- c. કશ્યપ સ્થાપત્ય
- d. ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ

155. આર્કિટેક્ટના માસ્ટરને વાસ્તુશાસ્ત્રમાં _____ કહેવામાં આવે છે

- a. સ્થાનપતિ
- b. વર્ધકી
- c. તક્ષકા
- d. સૂત્રગ્રહી

156. વાસ્તુશાસ્ત્ર અનુસાર એક સારા સ્થાનપતિએ _____ થી સંપન્ન હોવું જોઈએ

- a. શાસ્ત્ર, કર્મ, પ્રજ્ઞા, શીલ
- b. શાસ્ત્ર, કર્મ, શીલ
- c. શાસ્ત્ર
- d. પ્રજ્ઞા

157. વાસ્તુ અનુસાર _____ એ ડ્રાફ્ટ્સમેન છે, જે તમામ માપ માટે સૂત્ર (કોર્ડ) સાથે લેઆઉટ કરે છે.

- a. સૂત્રગ્રહી
- b. તક્ષકા
- c. વર્ધકી
- d. સ્થાનપતિ

158. વાસ્તુશાસ્ત્ર મુજબ _____ એક સચોટ માપક અને શિલ્પકાર છે જે પથ્થર, લાકડું, માટી વગેરે કોતરે છે.

- a. સૂત્રગ્રહી

- b. તક્ષકા
c. વર્ધકી
d. સ્થાનપતિ
159. સંહિતા વજ્ર-લેપ - લક્ષણાધ્યાયમાં _____ ની તૈયારી પર એક વિશિષ્ટ પ્રકરણ છે જે ઇમારત અથવા સ્થાપત્યને દ્રઢ બનાવવામાં મદદ કરે છે.
a. ઈંટ
b. ગુંદર
c. દરવાજો
d. ઉપરોક્ત તમામ
160. વાસ્તુમાં _____ બે પાસાઓ સાથે કામ કરે છે: મકાનની આંતરિક, બાહ્ય ડિઝાઇન અને સમારકામ અને ફેરફાર.
a. વાસ્તુ
b. અલંકારણ
c. પદવિન્યાસ
d. સ્થાપત્ય
161. વાસ્તુ શાસ્ત્ર મુજબ મુખ્ય કારીગરો માટેનું માર્કેટ _____ તરીકે ઓળખાય છે
a. દુર્ગા
b. નિગમ
c. ખેતા
d. ગ્રામ
162. વાસ્તુ શાસ્ત્ર અનુસાર ગામની રેસિડેન્શિયલ યુનિવર્સિટી _____ તરીકે ઓળખાય છે
a. વિહાર
b. દુર્ગા
c. નિગમ
d. સ્થાનીયા
163. ભારતમાં _____ અને _____ નામના બે શહેરોએ પ્રાચીન ભારતીય નગર આયોજન ખ્યાલોમાંથી વિચારો ઉદ્ધાર લીધા છે.
a. જયપુર, દિલ્હી
b. જયપુર, ચંડીગઢ
c. ઉદયપુર, ચંડીગઢ
d. હૈદરાબાદ, જયપુર
164. જયપુર શહેર ટાઉન પ્લાનિંગના _____ મોડલથી બનેલું છે
a. પ્રસ્તારા
b. સ્વસ્તિક
c. ઇંડકા
d. સર્વતોભદ્ર
165. ચંડીગઢ શહેર નગર આયોજનના _____ મોડલથી બનેલું છે
a. પ્રસ્તારા
b. સ્વસ્તિક
c. ઇંડકા
d. સર્વતોભદ્ર

166. મંદિર સ્થાપત્યની ઉત્તર ભારતીય શૈલી _____ તરીકે ઓળખાય છે અને મંદિર સ્થાપત્યની દક્ષિણ ભારતીય શૈલી _____ તરીકે ઓળખાય છે
- દ્રવિડ અને નાગારા
 - નાગર અને દ્રવિડ
 - પદ્મા, નાગારા
 - પદ્મા, દ્રવિડ
167. _____ એ મંદિરનો ગર્ભ છે, જ્યાં પ્રમુખ દેવતા સ્થાપિત કરાય છે.
- ગર્ભગૃહ
 - મંડપ
 - પ્રસ્તારા
 - સ્તુપી
168. _____ ગર્ભગૃહની સામે પેવેલિયનનું માળખું છે .
- ગર્ભગૃહ
 - મંડપ
 - પ્રસ્તારા
 - સ્તુપી
169. મુખ્ય પેવેલિયન _____ તરીકે ઓળખાય છે
- મુખ મંડપ
 - મહા મંડપ
 - અર્ધ મંડપ
 - સ્તુપી
170. દક્ષિણ ભારતીય મંદિરોમાંના મંડપોને _____ ની સંખ્યા અનુસાર વર્ગીકૃત કરવામાં આવે છે.
- ઇંટો
 - પગલાં
 - થાંભલા
 - દેવતા
171. ગર્ભગૃહની આસપાસ પ્રદક્ષિણા માટેની ખુલ્લી જગ્યા _____ તરીકે ઓળખાય છે
- ગર્ભગૃહ
 - મંડપ
 - પ્રસ્તારા
 - પ્રકારા
172. _____ એ મંદિરનું બેઝ પ્લેટફોર્મ છે જેના પર મંદિરનું સમગ્ર માળખું ટકે છે.
- ગર્ભગૃહ
 - અધિષ્ઠાન
 - મંડપ
 - પ્રસ્તારા
173. સ્થાપત્યની ભાષામાં _____ એ મંદિરની રચનામાં થાંભલાની કોલમ ઉપર સ્થિત હોય છે.
- ગર્ભગૃહ
 - મંડપ
 - પ્રસ્તારા
 - સ્તુપી
174. ખજુરાહો મંદિર _____ શૈલીમાં બંધાયેલું છે

- a. नागर
b. द्रविड
c. એ અને બી બંને
d. ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
175. _____ નું સૂર્ય મંદિર સૂર્ય ભગવાનને સમર્પિત વિશાળ રથના રૂપમાં પથ્થરથી બાંધવામાં આવ્યું હતું.
a. મોઢેરા
b. ઓડિશા
c. કોણાર્ક
d. ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
176. ઈલોરાનું પ્રસિદ્ધ _____ મંદિર એક પથ્થરમાંથી બનેલું સૌથી મોટું ગુફા મંદિર છે.
a. કૈલાસ
b. અંગકોરવાટ
c. મોઢેરા
d. લેપાક્ષી
177. હમ્પી મંદિર તેના _____ માટે પ્રખ્યાત છે
a. લટકતો થાંભલો
b. મ્યુઝિકલ પિલર્સ
c. ફરતા થાંભલા
d. ઉપરોક્ત તમામ
178. વિદ્યાના પ્રકાર
a. પરા
b. અપરા
c. પરા અને અપરા બંને
d. ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
179. પરા વિદ્યા _____ તરીકે પણ ઓળખાય છે
a. અધ્યાત્મ વિદ્યા
b. ભૌતિક વિદ્યા
c. બંને એ અને બી
d. ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
180. અપરા વિદ્યા _____ તરીકે પણ ઓળખાય છે
a. સાંસારિક વિદ્યા
b. અધ્યાત્મ વિદ્યા
c. બંને એ અને બી
d. ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
181. ઈન્ડિક એજ્યુકેશન સિસ્ટમના મુખ્ય ઉદ્દેશ્યો _____ હતા
a. પુરુષાર્થ ચતુષ્ટય
b. પંચ કોષ વિકાસ
c. બંને એ અને બી
d. ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
182. નીચેનામાંથી કયા શૈક્ષિક સંસ્કાર છે?
a. વિદ્યારંભ
b. ઉપનયન

- c. સમાવર્તન
d. ઉપરોક્ત તમામ
183. ગુરુકુળમાં વિવિધ વિભાગોને સ્થાન તરીકે ઓળખવામાં આવતા હતા, _____ ને આર્કિટેક્ચર વિભાગ તરીકે ઓળખવામાં આવતું હતું.
a. ઇન્દ્રસ્થાન
b. વિશ્વકર્મા સ્થાન
c. મહેન્દ્ર સ્થાન
d. ગરુડ સ્થાન
184. ગુરુકુળમાં વિવિધ વિભાગો સ્થાન તરીકે ઓળખાતા હતા, દવા વિભાગ _____ તરીકે ઓળખાતું હતું
a. ઇન્દ્રસ્થાન
b. સુશ્રુત સ્થાન
c. ધન્વંતરી સ્થાન
d. ગરુડ સ્થાન
185. દશવૈકાલિક સૂત્ર મુજબ શીખવાના _____ પગલાં છે
a. 4
b. 5
c. 7
d. 3
186. પ્રાચીન ભારતમાં _____ તરીકે ઓળખાતી વિવિધ શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ હતી.
a. ગુરુકુળ
b. પરિષદ
c. સંમેલન
d. ઉપરોક્ત તમામ
187. નાટ્ય શાસ્ત્ર એ _____ પરનો સંસ્કૃત ગ્રંથ છે
a. કળા
b. પર્ફોર્મિંગ આર્ટ
c. બંને એ અને બી
d. ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
188. નાટ્યમાં નૃત્યાંગના-અભિનેતા દ્વારા ચિત્રિત _____ એટલે ભાવ
a. લાગણી
b. અભિવ્યક્તિ
c. ચળવળ
d. ઉપરોક્ત તમામ
189. નાટ્યશાસ્ત્ર કોણે લખ્યું?
a. ભરતમુનિ
b. ચાણક્ય
c. કલ્હાના
d. સુદ્રકા
190. નાટ્યશાસ્ત્ર _____ પ્રકરણો અને 6000 કાવ્યાત્મક છંદોમાં રચાયેલ છે
a. 34
b. 26
c. 36
d. 28
191. નાટ્યશાસ્ત્રમાં _____ રસ છે
a. 8

- b. 4
c. 9
d. 7
192. નાટ્ય શાસ્ત્રનો ઉલ્લેખ _____ તરીકે પણ થયો છે.
a. પંચ મલિકા
b. પંચમ વેદ
c. પંચમ કાવ્યા
d. મહાકાવ્ય
193. નાટ્યશાસ્ત્ર મુજબ _____ એ શબ્દો, હાવભાવ, હલનચલન અને મનો-શારીરિક રજૂઆત દ્વારા કાવ્યાત્મક સામગ્રીઓનું નિર્માણ કરે છે.
a. ભાવ
b. રસા
c. અભિનય
d. અનુભવ
194. નાટ્યશાસ્ત્ર અનુસાર _____ લાગણીઓ પ્રેરવા માટે વધુ જવાબદાર છે.
a. ભવ
b. વ્યાભિચારી ભાવ
c. વિભાહવા
d. સાત્વિક બહવા
195. માનવીમાં પડેલા સ્થાયી ભાવોને ઉત્પન્ન કરવામાં જે નિમિત્ત કે કારણ મહત્વના સ્થાને છે તે _____ કહેવાય છે.
a. ભવ
b. સાત્વિક ભાવ
c. વિભાવ
d. અભિનય
196. ચાર મુખ્ય અભિનય તકનીકો _____ છે
a. અહર્ય , અંગિકા, વાચિક અને સાત્વિક
b. ભાવ, અંગિકા, વાચિક અને સાત્વિક
c. રસ, ભાવ, અંગિકા, વાચિક
d. ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
197. _____ નાટ્યના વાર્તાલાપ કરનાર તત્વો છે
a. કક્ષા, ઉર્મિ, પ્રવૃત્તિ
b. ભાવ, રસ , અગ્નિકા
c. કક્ષા, રસ , વાચિકમ
d. ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
198. નાટ્યમાં વાસ્તવિક રજૂઆત _____ તરીકે ઓળખાય છે
a. લોકવાર્તા
b. લોકધર્મી
c. નાટ્યધર્મી
d. અલંકાર
199. નાટ્યમાં પ્રતીકાત્મક રજૂઆત _____ તરીકે ઓળખાય છે
a. લોકવાર્તા
b. લોકધર્મી

- c. નાટ્યધર્મી
d. અલંકાર
200. 'તિરસ્કરિણી' એ સંસ્કૃત શબ્દ છે જેનો મતલબ નાટ્યશાસ્ત્ર મુજબ _____ થાય છે.
a. મહેરું
b. ચળવળ
c. સ્કીન
d. આભૂષણ
201. નાટ્યશાસ્ત્ર અનુસાર ભરતમુનિ દ્વારા ભજવાયેલું પ્રથમ નાટક _____
a. આનંદ પર્વ
b. અમૃત મંથન
c. વિનોદ યુડામાણી
d. સમુદ્ર મંથન
202. સંગીત રત્નાકર _____ દ્વારા લખવામાં આવ્યું હતું
a. સારંગદેવ
b. અભિનયગુપ્ત
c. ભોજા
d. ઉપર્યુક્તમાંથી કોઈ નહિ
203. પ્રાચીન ભારતની પ્રખ્યાત યુનિવર્સિટીઓ નીચે મુજબ છે
a. નાલંદા
b. તક્ષશિલા
c. વિક્રમશિલા
d. ઉપરોક્ત તમામ
204. વિક્રમશિલા યુનિવર્સિટી _____ માં સ્થિત હતી
a. બિહાર
b. બાંગ્લાદેશ
c. ઉજ્જૈન
d. કાશી
205. વલભી યુનિવર્સિટી _____ માં સ્થિત હતી
a. ગુજરાત
b. બાંગ્લાદેશ
c. ઉજ્જૈન
d. કાશી
206. _____ એ વિશ્વની પ્રથમ યુનિવર્સિટી છે
a. નાલંદા
b. તક્ષશિલા
c. વલભી
d. વિક્રમશિલા
207. આયુર્વેદ એટલે _____
a. સ્વસ્થ જીવનનું જ્ઞાન
b. જીવન
c. દવાઓનું જ્ઞાન
d. શરીર વિજ્ઞાન

208. _____ એ આયુર્વેદને પંચમ વેદ કહ્યો છે.
- વેદવ્યાસ
 - ભૃગુ ઋષિ
 - મહર્ષિ પંતજલિ
 - ઋષિ કશ્યપ
209. ચરક-સુશ્રુતના જ્ઞાનનો સાર ગ્રંથ કયો છે?
- ભાવપ્રકાશ
 - ચરકસંહિતા
 - અષ્ટાંગ હૃદય
 - ઘેરડ સંહિતા
210. _____ ઔષધનિર્માણનો મુખ્ય ગ્રંથ છે.
- અષ્ટાંગ હૃદય
 - માધવનિદાન
 - ભાવપ્રકાશ
 - શારંગધર સંહિતા
211. ભગવાન ધન્વંતરીના શિષ્ય કોણ છે?
- વિશ્વામિત્ર
 - સુશ્રુત
 - ઘેરડ
 - ગોરક્ષનાથ
212. પંડિત ભાવમિશ્ર _____ ગ્રંથના રચયિતા છે.
- યોગસૂત્ર
 - ભાવપ્રકાશ
 - હઠયોગ પ્રદિપિકા
 - ચરકસંહિતા
213. જગત _____ તત્ત્વોનું બનેલું છે.
- બે
 - છ
 - પાંચ
 - દસ
214. _____ મનુષ્ય શરીરનું અચલ તત્ત્વ છે.
- વાયુ
 - પૃથ્વી
 - અગ્નિ
 - જળ
215. શરીરમાં વાતનું સ્થાન _____
- માથાના ભાગમાં
 - પેટના ભાગમાં
 - નાભિમાં
 - નાભિનાં નીચેના ભાગમાં
216. શરીરમાં પિત્તનું સ્થાન _____
- હૃદય અને નાભિની વચ્ચે

- b. છાતીમાં
c. નાભિ નીચેના ભાગમાં
d. ફેફસામાં
217. શરીરમાં કફનું સ્થાન
a. માથાના ભાગમાં
b. હૃદય અને નાભિની વચ્ચે
c. હૃદય થી ઉપલા સર્વ ભાગમાં
d. ઘુંટણથી નીચેના ભાગમાં
218. શરીરમાં રહેલ વાયુના પ્રકારો કેટલા છે?
a. ત્રણ
b. પાંચ
c. એક
d. સાત
219. બોલવાની ક્રિયામાં મદદરૂપ થનાર વાયુ_____ છે
a. પ્રાણવાયુ
b. ઊદાનવાયુ
c. અંગારવાયુ
d. ઓઝોનવાયુ
220. સમાનવાયુ શેમાં મદદરૂપ થાય છે?
a. પાચનક્રિયા
b. શ્વાસોચ્છવાસ
c. રૂધિરાભિસરણ
d. બોલવાની ક્રિયા
221. શરીરતંત્રમાં ઉત્સર્ગક્રિય કરાવનાર વાયુ_____ છે
a. વ્યાનવાયુ
b. અપાનવાયુ
c. ઊદાનવાયુ
d. અંગારવાયુ
222. માનવદેહમાં બધા જ અંગોની ક્રિયાઓ કરાવનાર _____ વાયુ છે.
a. પ્રાણવાયુ
b. વ્યાનવાયુ
c. અંગારવાયુ
d. ઊદાનવાયુ
223. દેહમાં રહેલ પિત્તના પ્રકાર કેટલા
a. 5
b. 2
c. 1
d. 4
224. લોહીનો લાલ રંગ કયા કારણે છે?
a. હિમોગ્લોબિન
b. લોહતત્વ
c. પાચકતત્વ

- d. રંજકપિત્ત
225. ચક્ષુની જોવાની ક્ષમતાને _____પિત્ત સમતોલ રાખે છે.
- આલોચક
 - સાધક
 - કફ
 - પાચક
226. શરીરમાં રહેલ કફના પ્રકારો જણાવો.
- દસ
 - પાંચ
 - બે
 - ત્રણ
226. અવલંબક કફનું સ્થાન જણાવો.
- માથુ
 - પેટ
 - છાતી
 - ફેફસા
227. જીભનો સ્વાદ _____. કફને કારણે છે.
- કફ
 - બોધક
 - અવલંબક
 - ફેફસાનો કફ
228. શરીરને તેજ અને ગરમી _____ આપે છે.
- વાત
 - પિત્ત
 - કફ
 - રક્ત
229. કફ શરીરને _____ આપે છે.
- બળ અને સૌંદર્ય
 - ગરમી અને તેજ
 - ઊત્સાહ
 - ઉંઘ
230. રસ(સ્વાદ)ના પ્રકાર જણાવો.
- પાંચ
 - ત્રણ
 - ચાર
 - છ
231. મધુર રસ _____વર્ધક છે.
- વાત
 - પિત્ત
 - કફ
 - રક્ત
232. _____ રસથી પિત્તની વૃદ્ધિ થાય છે.

- a. મીઠો
b. અમ્લ
c. લવણ
d. કટુ
233. કફશામક રસ કયો છે?
a. તિક્ત
b. અમ્લ
c. મધુર
d. કટુ
234. _____ સ્વાદ આપતા ખોરાક પિત્તશામક છે.
a. કષાય
b. અમ્લ
c. લવણ
d. કટુ
235. વાતવર્ધક રસ જણાવો.
a. તિક્ત
b. અમ્લ
c. કષાય
d. કટુ
236. _____ રસ વાતનું શમન કરે છે.
a. તિક્ત
b. અમ્લ
c. ખારો
d. કટુ
237. વર્ષા ઋતુમાં કયો દોષ વધે છે.
a. વાત
b. પિત્ત
c. કફ
d. રક્ત
238. _____ વૃદ્ધી વૃદ્ધા અવસ્થામાં જોવા મળે છે.
a. પિત્ત
b. વાત
c. કફ
d. રક્ત
239. _____ દોષની વૃદ્ધી શરદઋતુમાં જોવા મળે છે.
a. પિત્ત
b. વાત
c. કફ
d. રક્ત
240. કફની વૃદ્ધી _____ માં વધારે જોવા મળે છે.

- a. બાલ્યવસ્થા
 - b. યૌવનવસ્થા
 - c. વૃદ્ધાવસ્થા
 - d. તરુણવસ્થા
241. માનવશરીરમાં કફનો સંચય _____ ઋતુમાં વધારે થાય છે.
- a. શરદ
 - b. ગ્રીષ્મ
 - c. વર્ષા
 - d. શિશિર
242. વસંતઋતુમાં કયા દોષ વધે છે?
- a. પિત્ત
 - b. પેટદર્દ
 - c. કફ
 - d. રક્ત
243. ઊનાઊના દરમિયાન શરીરમાં સંગ્રહ થયેલ વાયુ _____ ઋતુમાં હેરાન કરે છે.
- a. વસંત
 - b. હેમંત
 - c. શિશિર
 - d. વર્ષા
244. શરદઋતુમાં _____ નો પ્રકોપ થાય છે.
- a. પિત્ત
 - b. વાત
 - c. કફ
 - d. રક્ત
245. પિત્તશમન માટે _____ ક્રિયા અસરકારક છે.
- a. વિરેચન
 - b. બસ્તિ
 - c. વમન
 - d. કપાલભાતિ
246. વમનક્રિયા શેમાં ઊપયોગી છે?
- a. વાયુશમન
 - b. કફશમન
 - c. પિત્તશમન
 - d. ઝાડા
247. હેમંતઋતુ કયા મહિનાથી શરૂ થાય છે?
- a. પોષ
 - b. ફાગણ
 - c. મહા
 - d. કારતક
248. ચોમસુ કયા માસથી શરૂ થાય છે?
- a. વૈશાખ
 - b. ચૈત્ર

- c. ફાગણ
d. અષાઢ
249. અષાઢથી શ્રાવણ _____ ઋતુ હોય છે.
a. વસંત
b. હેમંત
c. ગ્રીષ્મ
d. વર્ષા
250. ભાદરવો તથા આસો માસમાં _____ ઋતુ આવે છે.
a. વસંત
b. શરદ
c. ગ્રીષ્મ
d. હેમંત
251. આયુર્વેદ પ્રમાણે ઋતુઓ કેટલી છે?
a. ૬
b. ૨
c. ૧
d. ૫
252. ગુજરાતી નવ વર્ષ કઈ ઋતુમાં આવે છે?
a. વસંત
b. હેમંત
c. ગ્રીષ્મ
d. વર્ષા
253. તલ, ખજૂર અને ગોળ કયા તહેવારમાં ખવાય છે?
a. મકરસંક્રાંતિ
b. નવું વર્ષ
c. દિવાળી
d. હોળી
254. પંજરીનો પ્રસાદ કયા તહેવારમાં લેવાય છે?
a. જન્માષ્ટમી
b. નાગ પંચમી
c. દિવાળી
d. પર્યુષણ
255. શ્રાધ્ધપર્વ કયા માસમાં આવે છે?
a. ભાદરવો
b. પોષ
c. વૈશાખ
d. જ્યેષ્ઠ
256. અમ્લ અને કટુ રસની અધિકતા _____ વધારે છે
a. કફ
b. વાયુ
c. પિત્ત
d. મળ

257. કફ ખારા અને _____ રસની અધિકતાથી વધે છે.
- ગળ્યા
 - તીખા
 - ખાટા
 - મોળા
258. કટુ, કષાય અને તિક્ત રસનું વધારે પ્રમાણ _____ વધારે છે.
- પિત્ત
 - વાયુ
 - કફ
 - રક્ત
259. તિક્ત (કડવા) રસનો ગુણ જણાવો.
- શીત
 - ઉષ્ણ
 - રુક્ષ
 - લઘુ
260. તીખા (કટુ) રસનો ગુણ જણાવો.
- શીત
 - ઉષ્ણ
 - રુક્ષ
 - લઘુ
261. મધુરરસનો ગુણ જણાવો.
- ભારે
 - ઉષ્ણ
 - રુક્ષ
 - ઉપરોક્ત તમામ
262. અમ્લરસનો ગુણ જણાવો.
- સ્નિગ્ધ
 - ઉષ્ણ
 - રુક્ષ
 - લઘુ
263. કષાયરસનો ગુણ _____ છે.
- લઘુ
 - ઉષ્ણ
 - રુક્ષ
 - શીત
264. તરત જ પાચન થાય તેવા ખોરાકને _____ કહે છે.
- લઘુ
 - ઉષ્ણ
 - રુક્ષ
 - સ્નિગ્ધ
265. આયુર્વેદની કેટલી શાખાઓ છે?
- ૫

- b. ૨
c. ૬
d. ૮
266. આયુર્વેદમાં _____ ની ચિકિત્સા કરવાનું સુચવેલ છે.
a. રોગ
b. રોગી
c. ઔષધ
d. પ્રકૃતિ
267. આયુર્વેદની ચિકિત્સામાં _____ સિદ્ધાંત મહત્વનો ભાગ ભજવે છે.
a. ષડ્કર્મ
b. પ્રકૃતિ
c. ત્રિ-દોષ
d. ત્રિ-ગુણ
268. શરીરનાં દોષોને બહાર કાઢવાની પ્રક્રિયાને _____ કહે છે.
a. શમન
b. લંઘન
c. શોધન
d. વમન
269. પ્રકૃપિત દોષોને શાંત પાડવાની ક્રિયાને _____ કહે છે.
a. શમન
b. શોધન
c. વમન
d. નિરૂહ
270. પંચકર્મ એટલે _____ ચિકિત્સાનાં પાંચ પ્રકાર
a. વમન
b. નિરૂહ
c. શોધન
d. શમન
271. નીચેનામાંથી કયુ કર્મ પંચકર્મનો ભાગ નથી.
a. વમન
b. નિરૂહ
c. શોધન
d. શમન
272. આહારનાં સમ્યક પાચનથી _____ ધાતુ ઉત્પન્ન થાય છે.
a. ૫
b. ૨
c. ૬
d. ૭
273. રોગ કેટલાં પ્રકારનાં હોય છે?
a. ૩
b. ૪
c. ૮

- d. પ
274. ગાય, ઘોડા અને હાથી જેવા પ્રાણીઓ માટેની ચિકિત્સા પ્રવૃત્તિને _____ કહે છે.
- ગવાયુર્વેદ
 - વૃક્ષાયુર્વેદ
 - આયુર્વેદ
 - લોકાયુર્વેદ
275. યોગ્ય જોડકા જોડો.
- શલ્યચિકિત્સા – a. Pediatrics
 - કાયાચિકિત્સા – b. Surgery
 - જરચિકિત્સા – c. Internal Medicine
 - બાલચિકિત્સા – d. Gerontology
- [a - c], [b - d], [c - b], [d - a]
 - [a - b], [b - c], [c - d], [d - a]
 - [a - a], [b - c], [c - b], [d - d]
 - [a - d], [b - a], [c - b], [d - c]
276. દર્દીની તપાસ માટે નીચેની કઈ પદ્ધતિને ઈન્સ્પેક્શન તરીકે ઓળખી શકાય.
- દર્શન
 - સ્પર્શન
 - દશવિદ્યા
 - પ્રશનન
277. યોગ્ય જોડકા જોડો.
- સ્વરસ – a. Medicinal pastes
 - કલ્ક – b. Juicy extraction
 - કવાથ – c. cold infusions
 - હિમ – d. decoctions
- [a - c], [b - d], [c - b], [d - a]
 - [a - b], [b - a], [c - d], [d - c]**
 - [a - a], [b - c], [c - b], [d - d]
 - [a - d], [b - a], [c - b], [d - c]
278. સત્વવજય એટલે આજની _____ ટ્રીટમેન્ટ.
- ફિઝિયોથેરાપી
 - સાયકોથેરાપી
 - એલોપથી
 - હોમીઓપથી
279. મંત્ર, યજ્ઞ, સ્તોત્ર વગેરે દ્વારા થતી ચિકિત્સા પદ્ધતિ _____ કહે છે.
- દૈવવ્યયશ્રયા
 - પ્રકૃતિવ્યયશ્રયા
 - આચાર રસાયન
 - સ્વરસા
280. _____ તહેવારમાં હેમંતઋતુનાં સત્કારમાં મિષ્ઠાન ખાવાની પ્રથા છે.
- આઠમ
 - શિતળાસાતમ
 - દિવાળી

- d. મકરસંક્રાંતિ
282. શ્રૌત સૂત્રો એ _____ માટેની માર્ગદર્શિકાની છે
- વૈદિક ક્રિયાકાંડ
 - માપના નિયમો
 - યજ્ઞ વેદી બનાવાના નિયમો
 - ઉપરોક્ત તમામ
283. ગૃહ્ય સૂત્રો _____ સાથે સંબંધિત છે
- વૈદિક ક્રિયાકાંડ
 - માપના નિયમો
 - યજ્ઞ વેદી બનાવાના નિયમો
 - ઘરને સંબંધિત વિધિ વિધાન
284. વેદાંગ તરીકે જ્યોતિષને _____ ભાગોમાં વહેંચવામાં આવે છે
- સિક્રાંત
 - સંહિતા
 - હોરા
 - ઉપરોક્ત તમામ
285. ન્યાય અથવા તર્કશાસ્ત્રના અભ્યાસ માટે પ્રાચીન ભારતનું _____ વિશ્વવિદ્યાલય ખૂબ જાણીતું હતું
- જગદલ્લા
 - મિથિલા
 - વલભી
 - નાડીયા
286. _____ વર્ષો સુધી ગુરુકુળ માં અભ્યાસ કર્યા બાદ વિદ્યાર્થીને વસુની ઉપાધિ મળતી
- 24
 - 12
 - 8
 - 7
287. નેયેનામાથી _____ પ્રાચીન ભારતની જાણીતી ઋષિકાઓ હતી
- મૈત્રેયી
 - ગાર્ગી
 - આપાલા
 - ઉપરોક્ત તમામ
288. “સ્તયમેવ જયતે” ક્યાં ઉપનિષદ માંથી લેવામાં આવ્યું છે?
- છાંદોગ્ય
 - માંડુક્ય
 - કેન
 - ઉપરોક્ત માંથી એક પણ નહીં
289. સિક્રાંત શિરોમણી અનુસાર _____ મેરીડીયન થી સૂર્ય, ચંદ્ર ,તારા વગેરેના અંતર શોધવા માટે વપરાય છે
- ભીત્તિ યંત્ર
 - યંત્ર સમ્રાટ
 - ફલક યંત્ર

- d. ચક્ર યંત્ર
290. _____એ ઉત્તર ભારતના કેટલાક ભાગોમાં વેદશાળાઓ નું નિર્માણ કાર્ય કર્યું
- a. સવાઈ જય સિંઘ
b. કમલકારા
c. લલ્લા
d. ચંદ્રશેખર
291. મૃત્યુ પછી જીવની યાત્રા, મૃત્યુ દરમિયાન અને મૃત્યુ પછી કરવાના સંસ્કાર વગેરેનો ઉલ્લેખ _____પુરાણમાં કરવામાં આવ્યો છે.
- a. ગરુડ
b. વિષ્ણુ
c. શિવ
d. ભવિષ્ય
292. સૃષ્ટિના સર્જન, પૃથ્વી અને ભારતવર્ષની ભૂગોળ, 14 લોક વગેરે બાબતોનો ઉલ્લેખ _____પુરાણમાં કરવામાં આવ્યો છે.
- a. ગરુડ
b. બ્રહ્માંડ
c. શિવ
d. ભવિષ્ય
293. માનવ ગર્ભના વિકાસના તબક્કાઓનો ઉલ્લેખ _____પુરાણમાં જોવા મળે છે
- a. ભાગવત
b. મત્સ્ય
c. કુર્મ
d. ગરુડ
294. વિવિધ દેવતાઓની પૂજા અને મંદિરોમાં તેમની મૂર્તિઓની સ્થાપના વગેરેના નિયમો _____પુરાણમાં ઉલ્લેખિત છે
- a. ગરુડ
b. અગ્નિ
c. ભવિષ્ય
d. ભાગવત
295. મનુનો સમય પુરાણોમાં _____તરીકે ઓળખાય છે.
- a. મનવંતર
b. સર્ગ
c. વંશ
d. વંશચરિતમ
296. ઋગ્વેદના મંત્રો _____તરીકે ઓળખાય છે
- a. ઋક / ઋચા
b. યજુસ
c. શ્લોક
d. ઉપરોક્ત એક પણ નહીં
297. પુરાણોને મુખ્યત્વે ત્રણ શ્રેણીઓમાં વિભાજિત કરી શકાય છે- _____, _____ અને સ્થળ પુરાણ.
- a. મહાપુરાણ, ઉપપુરાણ
b. બ્રહ્મપુરાણ, મહાપુરાણ

- c. વિષ્ણુપુરાણ, ઉપપુરાણ
d. ઉપરોક્ત એક પણ નહી
298. પંચકોષમાં _____ કોષ માનસિક સ્તરનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે.
a. અન્નમય
b. મનોમય
c. વિજ્ઞાનમય
d. પ્રાણમય
299. પંચકોષમાં _____ કોષ શુદ્ધ ચેતનાના સ્તરનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે.
a. મનોમય
b. આનંદમય
c. વિજ્ઞાનમય
d. પ્રાણમય
300. પંચાંગમાં 5 મુખ્ય ઘટકો છે _____
a. તિથિ, વાર, નક્ષત્ર, કરણ, યોગ
b. તિથિ, વાર, નક્ષત્ર, કર્મ, યોગ
c. તિથિ, દિશા, નક્ષત્ર, કર્મ , યોગ
d. ઉપરોક્ત એક પણ નહી